CISG och köplagen – tillämplighet och vissa skillnader

Description

Internationella köplagen eller United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods har ratificerats av Sverige och ett stort antal andra stater. Konventionen utgör resultatet av det arbete som bedrevs av UNCITRAL (United Nations Commission on International Trade Law) under åren 1969-1978 med att utforma en ny konvention om internationella köp. Konventionen benämns omväxlande "Wienkonventionen", "FN-konventionen" eller, i förkortning av den engelska titeln, "CISG". Jag föredrar att fortsättningsvis benämna den som CISG.

CISG antogs att gälla såsom lag i Sverige från och med den 1 januari 1989. CISG är i regel tillämplig på internationella köpeavtal där bägge parter har sina affärsställen i länder som tillträtt konventionen. För att CISG ska vara tillämplig krävs (i) att det är fråga om försäljning av "goods" (en term som är snävare än köplagens term "lös egendom", se mer nedan) och antingen (ii a) att båda avtalsparter har sina affärsställen i olika stater som anslutit sig till konventionen eller (ii b) att det följer av internationellt privaträttsliga regler att lagen i en konventionsstat ska tillämpas.

De nordiska länderna Sverige, Danmark, Finland, Norge och Island har vid tillträde till CISG gjort ett undantagsförbehåll med stöd av art. 94 i CISG. Bestämmelsen, den sk nabolandsklausulen, ger staterna möjlighet att göra undantag från att tillämpa CISG på sådana köpavtal som i och för sig faller under CISG. Genom förbehållet är lagen inte tillämplig i fall då både säljaren och köparen har sina affärsställen i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige. I stället ska då nationell köplag tillämpas. Vilken av de nordiska ländernas köplag som i ett enskilt fall ska tillämpas följer av de internationellt privaträttsliga reglerna.

De nordiska länderna, med undantag för Danmark och Island, har även anpassat sin köplag med CISG som förebild. Den svenska köplagen (1990:931) har sålunda stora likheter med CISG.

Det finns emellertid vissa väsentliga skillnader:

CISG:s tillämpningsområde är snävare bl a genom att ett stort antal köp (såsom köp av av aktier, värdepapper eller valuta liksom köp av fartyg, flygplan eller svävare och elektricitet) är undantagna från lagens tillämpningsområd (art. 2 i CISG). Vidare är CISG begränsat till köp av "goods" (motsvarande de svenska orden "gods" eller "vara") till skillnad mot köplagen som omfattar köp av "lös egendom".

CISG innehåller inga bestämmelser om leveransklausuler, se 7 § 3 st. Köplagen.

CISG innehåller inte heller bestämmelser om rättsläget vid konkurs, avbeställningsrätt för köparen, rättsverkan av faktura, öppet köp och dröjsmålsränta. Vidare har inte CISG en indelning av skadeståndsansvaret i direkta och indirekta skador såsom finns i köplagen.

Köplagen innehåller för köparen förmånliga regler om säljarens marknadsföringsansvar (18 §) och om tolkning av "befintligt skick" (19 §). Motsvarande reglering saknas helt i CISG.

I köplagen bortfaller säljarens hävningsrätt när varan överlämnats till köparen (54 § 4 st). Så är inte fallet i CISG. Skillnaden torde bero på att CISG generellt inte reglerar den verkan avtalet kan ha på äganderätten till den sålda

varan. Vidare har man I CISG utgått från att parterna även efter leverans kan ha ett generellt hävningsintresse när den andra parten begått ett väsentligt avtalsbrott.

CISG har särskilda regler om immaterialrättsliga fel (art. 42). Sådana saknas i köplagen.

CSIG omfattar troligen även produktansvaret för sakskador. Sådant ansvar faller utanför köplagen.

CISG har också en för köparen förmånlig bestämmelse när köparen inte reklamerat i tid. Om köparen åberopa skälig ursäkt för att han ej reklamerat i tid, kan han ändå få rätt till prisavdrag och ett begränsat skadestånd (art. 44).

Per den 29 november 2015 har CISG trätt i kraft i 85 länder. De länder som har anslutit sig till CISG finns förtecknade under följande webbadress:

www.cisg.law.pace.edu/cisg/countries/cntries.html

Category

1. Avtalsjuridik
2. Köp- och handelsrätt

Date Created
2015-10-29
Author
andreas-hagen